

Joensuun kaupungin ohjeistus vaikutusten ennakkoarviointiin

Ohjeistus vaikutusten ennakkoarvioinnin tekemiseen:

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltujen näkökulmien kautta (vaikutustyyppit). Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet- sekä pitkäaikaiset vaikutukset. Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tavoitellaan läpinäkyvää päätöksentekoa.

Lainsäädäntö antaa perusteet vaikutusten ennakkoarvioinnille. Muun muassa kuntalain 1 § ja 115 §, terveydenhuoltolain 11 § ja maankäyttö- ja rakennuslain 9 § ohjaavat vaikutusten ennakkoarviointia.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen vaikutusten ennakkoarviointiin. Joensuun kaupunki soveltaa ennakkoarviointiprosessissa Kuntaliiton ohjeistusta seuraavasti:

1) Valmistelija ratkaisee, tarvitaanko ennakkoarviointia vai ei.

Ennakkoarviointi tulee kuitenkin tehdä aina, kun valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia seuraaviin:

- eri ikäisiin kuntalaisiin sekä sukupuoleen ja sosiaalisiin vaikutuksiin
- vammaisiin huomioiden eri vammaisryhmät
- kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön
- kaupungin talouteen
- ympäristöön
- yrityksiin

Valmisteltavat asiat voivat liittyä mm palveluverkkoon, kuntalaisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakentamiseen, energiatalouteen, liikkumiseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

2) Vaikutusarvioinnin tekeminen. Tunnistetaan, arvioidaan ja kirjataan vaikutukset. Tarvittaessa tarkastellaan asioita monialaisesti ja moniammatillisesti ja kuullaan kohderyhmää.

3) Kirjataan vaikutusten johtopäätökset.

4) Vaikutusarviointi otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Ennakoarviointia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on mm.

- talousarvio
- valtuustoaloite
- oikaisuvaatimus
- viranhaltijapäätös
- tiedoksi merkittävä asia
- viranhaltijan nimeäminen
- konsernistrategia ja strategian toteutus
- kaavaprosessi (tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti)
- lautakunnan toimialaan kuuluva erityisasia, kuten yksilöhuoltojaoston asia
- asia, jolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisen hyvinvointiin ja terveyteen, tiettyyn väestöryhmään, kunnan talouteen, yritystoimintaan, henkilöstöön, johtamiseen ja ympäristöön

Valmistelija tuo esille ennakoarvioinnin johtopäätökset sekä huomioi nämä asian valmistelussa sekä päätösesityksessään. Mikäli valmisteltavalla päätöksellä on useita toteutusvaihtoehtoja, tulee ne tuoda ilmi ja perustella johtopäätöksissä.

Joensuun kaupunki on osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä sitoutunut tekemään lapsivaikutusten ennakoarviointia osana lapsia koskevaa päätöksentekoa.

Lapsivaikutukset kirjataan Kuntalaisvaikutukset -lomakkeelle omaan kohtaansa.

Huomioitavaa on, että merkittävässä hankkeissa lapsivaikutuksia tulee koota laajasti hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä ja eri lähteitä.

Laajan lapsivaikutusten arvioinnin prosessikuvaus:

1. Kootaan asiantuntijaryhmä ja kartoitetaan olemassa oleva tieto (esim. alueelliset tilastot, kouluterveyskysely, edelliset lapsivaikutusten arvoinnit vastaavista päätöksistä jne.)
2. Kerätään puuttuva tieto (tutkimukset, asiantuntijalausunnot, lasten kuuleminen...)
3. Tehdään tiedon pohjalta ratkaisuvaihtoehtojen punninta, jossa tunnistetaan vaihtoehtojen positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkastellaan lasten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.
4. Tuotetaan suositukset jatkovalmistelua varten ja raportoidaan arvioinnin tuloksista päätöksentekoaikakaudelle

PERUSTIEDOT VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI KOHTEESTA

Asia:

Mehtimäen uusi uimahalli

Toteutusvaihtoehto 1

Toteutusvaihtoehto 2

Toteutusvaihtoehto 3

Päätävä toimielin / päättävät
toimielimet:

Arvioitu päätösaikataulu:

Valmistelijat:

Valitse vaikutusten ennakkoarviointikohteet

Valitse mitä vaikutustyyppisiä haluat arvioida

1. Eri ikäiset kuntalaiset

☒ Kyllä

2. Vammaiset huomioiden eri
vammaisryhmät

☒ Kyllä

3. Kaupungin organisaatio ja henkilöstö

☒ Kyllä

4. Kaupungin talous

☒ Kyllä

5. Ympäristö

☒ Kyllä

6. Yritykset

☒ Kyllä

1. ERI IKÄISET KUNTALAISET

1.1 Vaikutus erityisesti johonkin tiettyyn ihmisryhmään

Esim. opiskelijat, etninen tausta, kieli, erityisryhmä?

Monet vammaisryhmät, pitkäaikaissairaat ja ylipäätään erityisryhmät

1.2 Vaikutukset fyysiseen terveyteen ja turvallisuuteen

Lapset

Joensuu tarvitsee uuden uimahallin. Virkistysuimala Vesikon kohdalla on selvitetty, että sitä ei enää kannata peruskorjata. Myös Rantakylän uimahalli (rak. 1985) on niin vanha ja pieni, että sen varaan joensuulaisten uimataidon oppimista ei voida laskea. Uimataidon oppiminen ja sen ylläpitäminen edellyttää uuden uimahallin rakentamista Joensuuhun.

Työikäiset

Joensuu tarvitsee uuden uimahallin. Virkistysuimala Vesikon kohdalla on selvitetty, että sitä ei enää kannata peruskorjata. Myös Rantakylän uimahalli (rak. 1985) on niin vanha ja pieni, että sen varaan joensuulaisten uimataidon oppimista ja ylläpitämistä ei voida laskea. Uimataidon oppiminen ja sen ylläpitäminen edellyttää uuden uimahallin rakentamista Joensuuhun.

Monelle työikäiselle fyysisen terveyden ylläpitäminen on helpoin toteuttaa uimahallipalveluilla.

Ikäihmiset

Joensuu tarvitsee uuden uimahallin. Virkistysuimala Vesikon kohdalla on selvitetty, että sitä ei enää kannata peruskorjata. Myös Rantakylän uimahalli (rak. 1985) on niin vanha ja pieni, että sen varaan joensuulaisten uimataidon oppimista ja ylläpitämistä ei voida laskea. Uimataidon oppiminen ja sen ylläpitäminen edellyttää uuden uimahallin rakentamista Joensuuhun.

Monelle ikä-ihmiselle vesiliikunta on ainoa tai lähes ainoa tapa ylläpitää liikunnallista aktiivisuutta.

1.3 Vaikutukset psyykkiseen hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.4 Vaikutukset toimeentuloon

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.5 Vaikutukset palvelujen saatavuuteen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.6 Vaikutukset elinympäristöön

Lapset

Rakentaminen muuttaa elinympäristöä

Työikäiset

Rakentaminen muuttaa elinympäristöä

Ikäihmiset

Rakentaminen muuttaa elinympäristöä

1.7 Vaikutukset kulkuyhteyksiin ja liikkumiseen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.8 Vaikutukset yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja sukupuoleen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.9 Vaikutukset mielekkääseen vapaa-ajanviettoon

Lapset

Parantaa vapaa-ajanvieron mielekkyyttä

Työikäiset

Parantaa vapaa-ajanvieron mielekkyyttä

Ikäihmiset

Parantaa vapaa-ajanvieron mielekkyyttä

1.10 Jokin muu, mikä?

Pyydetään lausunto
tarvittavilta
sidosryhmiltä

☐ Kyllä

☒ Ei

Miksi ei pyydetä lausuntoa?

Kuntalaisille tehtiin erillinen kysely koskien uimahallien palveluverkkoa ja uimahallien palveluita. Suunnitteluun on osallistettu vesiurheiluseuroja.

Kuntalaisvaikutuksen johtopäätökset:

Vastauksien määrästä ja sisällöistä voidaan päätellä, että uimahallipalvelut koetaan erittäin tärkeäksi palveluksi.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

2. VAMMAISET HUOMIOIDEN ERI VAMMAISRYHMÄT

2.1 Kuulovammaiset

Saavutettavuus ja esteettömyys

Tilojen suunnittelu

Tulkkaus

Opastus

Jokin muu, mikä?

2.2 Näkövammaiset

Saavutettavuus ja esteettömyys

Tilat

Liikkuminen

Opastus

Jokin muu, mikä?

2.3 Fyysisesti toimintarajoitteiset ja muut vammaiset

Asuminen

(mm. erilaiset tukimuodot)

Liikkuminen

(mm. turvallisuus, itsenäisyys)

Tilat

(mm. esteettömyys, valaistus)

Opastus

(mm. kartat ja ohjekyltit, selkokieli)

Jokin muu, mikä?

**Pyydetään lausunto
tarvittavilta sidosryhmiltä**

☐ Kyllä

☐ Ei

Vammaisvaikutusten johtopäätökset:

Mehtimäen uuden uimahallin hankesuunnitelmassa on huomioitu kaikki nykytiedon mukaiset seikat, joilla on merkitystä eri vammaisryhmiin. Hanketta on esitelty vammaisneuvostolle. Tiloissa sekä piha-alueissa huomioidaan esteettömyys asetusten ja vaatimusten mukaisesti. Parannetaan saavutettavuutta verrattaessa nykyisiin tiloihin.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

3. KAUPUNGIN ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

Palvelujen tuottamis- ja järjestämisvastuun muutokset, toimintatavan muutos

Mehtimäen uuden uimahallin ylläpitoratkaisuissa tulee linjata jatketaanko Joensuun Uimaseuran hallinnointimallia. Tällä hetkellä JoUs hallinnoi Joensuun uimahalleja 14 tuntia viikossa. Lisäksi kioskipalvelut tullaan todennäköisesti ulkoistamaan. Mikäli kaupunki itse investoi rakennuksen, tulee tilakeskuksen hallinnoimiin rakennuksiin lisäys.

Uudenlaiset palvelujen tuottamistavat

Henkilöstön määrä ja asema

Henkilöstömäärän tarpeeseen ja mahdollisiin muutoksiin vaikuttaa linjaus jatketaanko JoUs:n hallinnointimallia. Lisäksi uimahallien lukumäärää määrittää henkilöstötarpeen. Yhdenkin uimahallin mallissa tarkoittaa, että sijaisten käyttö vähenee merkittävästi. Kiinteistönhoito ja kunnossapitohenkilöstöön (Tilakeskus) ei tule muutoksia. Olemassa oleva henkilökunta perehdytetään ja koulutetaan uuteen tekniikkaan.

Organisaation tehtävien määrä, laatu tai menettelytavat

Jokin muu, mikä?

Organisaatio- ja henkilöstövaikutusten johtopäätökset:

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

4. KAUPUNGIN TALOUS

Kaupungin menot ja tulot

Investoinnit

Arvioitu investointi on 37–40 miljoonaa euroa riippuen hallin laajuudesta.

Velkaantuminen

Tuottavuus ja tuloksellisuus

Jokin muu, mikä?

Talousvaikutusten johtopäätökset:

Kasvattaa kaupungin investointi- ja käyttötalousmenoja.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

5. YMPÄRISTÖ

Ihmisten elinympäristö ja viihtyvyys

Uudisrakentaminen muokkaa aina elinympäristöä ja voi parhaimmillaan parantaa ympäristön viihtyvyyttä.

Maaperä, vesistöt, luonnon monimuotoisuus, ilmasto

Rakennus on ajateltu tulevan aikaisemmin rakennuspaikkana toimineelle alueelle ns. Lähtelän tontille. Jonkin verran joudutaan poistamaan puustoa alueelta.

Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö

Suunniteltu rakentamispaikka on ollut rakennettuna aina vuoteen 2005, jolloin ko. rakentamispaikalta purettiin turvakoti- ja perhekeskus. Tämän jälkeen alue on toiminut rakentamattomana maisemoituna puistona.

Jokin muu, mikä?

Lähtelän tontilla on nykyisellään merkittävä rooli Ilosaarirock-tapahtuman aluejärjestelyissä. Uimahallin sijoittaminen tulee muuttamaan tapahtuma-alueen sisään-tulo- ja saapumisjärjestelyjä.

Ympäristövaikutusten johtopäätökset:

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

6. YRITYKSET

Yritysten tavoitettavuus

(esim. asiakkaiden, henkilökunnan, raaka-aineiden ja lopputuotteiden näkökulmasta sekä logistiikan näkökulmasta)

Asiakkuudet

(esim. asiakkuuksien määrä)

Työvoiman saatavuus ja uusien työpaikkojen muodostuminen

Kahvilaravintolan rakentaminen uimahallin yhteyteen tuo uuden työpaikan.

Yritysten talous ja kasvu

(esim. uusien yritysten sijoittuminen, uudet liiketoimintamahdollisuudet, yritysten välinen kilpailu)

Yritysten osallistumismahdollisuudet palvelun tuottamisessa

Jokin muu, mikä?

Pyydetään lausunto

tarvittavilta sidosryhmiltä

☐ Kyllä

☐ Ei

Yritysvaikutusten johtopäätökset:

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ennakkoarvioinnista vastaava

Päivämäärä

pp.kk.vvvv

03.04.2024

Nimi

Timo Heinonen

Anna se sähköpostiosoite minne vaikutusten ennakkoarviointi
liitteineen toimitetaan * = on pakollinen kenttä

etunimi.sukunimi@joensuu.fi

timo.heinonen@joensuu.fi